

Posudek bakalářské/diplomové práce

Název práce: *Induktivní a deduktivní přístup při výuce gramatiky německého jazyka*

Jméno a příjmení autorky práce: *Simona Tušicová*

St. program, st. obor: *Učitelství pro 2. stupeň ZŠ, Německý jazyk a literatura, Matematika*

Vedoucí bakalářské práce: *PhDr. Petra Besedová, Ph.D.*

Oponent bakalářské práce: *doc. PhDr. Jana Ondráková, Ph.D.*

Hlavní kritéria hodnocení práce	hodnocení min. 1 bod, max. 10 bodů
1. Stanovení cíle práce, logická stavba a členění práce	9
2. Obsahová úroveň vypracování teoretické části	10
3. Obsahová úroveň vypracování praktické/didaktické části	9
4. Adekvátnost zvolených metod a způsob jejich užití	9
5. Formální úprava a náležitosti práce	10
6. Jazyková a terminologická úroveň	9
7. Práce s literaturou, citace, seznam literatury	10
8. Vlastní přínos studenta	10
9. Dosažení stanoveného cíle práce	10
10. Úroveň vypracování abstraktu	10
Body	96

Dílčí připomínky a náměty:

Diplomová práce studentky Simony Tušicové se zabývá tématem induktivního a deduktivního přístupu při výuce gramatiky německého jazyka na základních školách. Jedná se o téma, které je v didaktice cizích jazyků přítomné od první poloviny 20. století, kdy přímá metoda, resp. později i alternativní metody reagovala na čistě deduktivní přístup gramaticko-překladové metody svým vlastním induktivním přístupem. Od té doby jsou v odborných kruzích neustále diskutovány pozitiva i negativa obou zmíněných přístupů ve výuce gramatiky, tj. deduktivního a induktivního. Předkládaná diplomová práce přispívá svým úhlem pohledu do odborné diskuze na toto stále aktuální téma.

Diplomová práce (DP) studentky Simony Tušicové se řadí k těm nadprůměrným. Hlavní přínos celé práce spatřuji jednoznačně ve vlastním výzkumu, který vykazuje jasnou strukturu a odpovídá nárokům standardně kladeným na odborné vědecké práce.

Práce má následující logické členění:

V **úvodu** je čtenář uveden do problematiky tématu a je seznámen s členěním DP.

Teoretická část je logicky členěna do 5 podkapitol, ve kterých se autorka věnuje na základě studia odborné literatury gramatice v kontextu didaktiky cizích jazyků, zvláště pak terminologii (1. kapitola), roli gramatiky ve výuce cizích jazyků (2. kapitola), zprostředkování gramatiky v hodinách cizích jazyků (3. kapitola), a to s vazbou i na historické vyučovací metody (4. kapitola) a také na přístupy zprostředkování gramatiky v cizojazyčné výuce (5. kapitola). Teoretickou část práce lze hodnotit velice kladně, studentka prokázala schopnost práce s cizojazyčnou literaturou, kterou vhodně a jasně cituje a parafrázuje.

V **praktické části** práce jsou vytvořeny 2 didaktické přípravy pro jednu vyučovací jednotku, tj. jednu na základě induktivního a druhá na základě deduktivního přístupu při výuce německé gramatiky. Tyto dvě vyučovací jednotky slouží jako podklad pro další vzájemné porovnávání a následné hodnocení. Hlavním výstupem praktické části jsou pak dva návrhy popisující postup při výuce časování slovesa „sein“ v přítomném čase. V této části bych doporučila více vlastních závěrů, které jsou výsledkem porovnávání a hodnocení těchto připravených vyučovacích jednotek.

Třetí část práce tvoří **část empirická**, která obsahuje dotazníkové šetření mezi učiteli německého jazyka na druhém stupni základních škol v České republice a jejímž cílem je zjistit, jakou metodu učitelé běžně ve svých hodinách používají a co ovlivňuje tuto volbu. Vypracování empirické části práce považuji za velice zdařilé. Studentka velice vhodně využila svého druhého oboru (matematika) a je zřejmé, že tato část práce patří ke stěžejním celé DP. Studentka Tušicová jasně poukázala na svůj výzkumný potenciál, a to především v oblasti metodologie výzkumu, a zvláště pak také v diskuzi, kterou vhodně vedla nad získanými daty. Přesto se domnívám, že závěrečné slovo této části práce by si zasluhovalo větší pozornost a více vlastních postojů.

V **závěru** (včetně anglického) studentka zdařile sumarizuje celou diplomovou práci a následující obsáhlý seznam literatury dokazuje, že studentka se v dané problematice velice dobře orientuje, je jí vlastní a zároveň dokáže pracovat i s cizojazyčnou literaturou.

Otázky k diskusi:

- 1) Jaké limity spatřujete v rámci předkládaného výzkumu? A jaké jsou Vaše doporučení na jejich odstranění, případně minimalizaci?
- 2) Jaké jsou současné trendy ve výuce gramatiky v didaktice cizích jazyků? Můžete poskytnout určitá srovnání s historickými metodami a přístupy k této výuce?
- 3) Uveďte nejefektivnější způsob (přístup, metodu) zprostředkování gramatiky cizích jazyků. Na čem podle Vás závisí?

Celkové posouzení diplomové práce a zdůvodnění výsledné známky:

Předkládaná diplomová práce studentky Simony Tušicové vykazuje nadprůměrnou úroveň po stránce odborné, práce s literaturou a jazykové. Z práce je zřejmé, že autorka je s tématem velice dobře obeznámena na základě sekundární literatury. Jedná se o neustále diskutující téma v rámci didaktiky cizích jazyků – přístup ve výuce gramatiky. Gramatika daného cizího jazyka neustále představuje obávaného „strašáka“, ze kterého mají žáci i studenti neustálé obavy. Přístup, jaký učitel zvolí, je zcela v jeho kompetenci a sám musí též přihlédnout k žakově individualitě a stanovenému cíli. Představovaný výzkum v DP opět potvrdil zřejmou informaci a to, že neexistuje ideální metoda, přístup ve zprostředkování gramatiky cizího jazyka. Za velice přínosné této DP považuji její empirickou část, v níž studentka jasně prokázala schopnosti vědecky uvažovat a pracovat. Diplomová práce tak splnila svůj cíl, tj. analyzovat induktivní a deduktivní přístup k výuce německé gramatiky na 2. stupni základní školy. Studentka svojí prací splnila požadavky, které jsou kladeny na diplomové práce na KNJL PdF UHK.

Posudek vypracovala:

PhDr. Petra Besedová, Ph.D.

V Hradci Králové dne 17. 05. 2023